

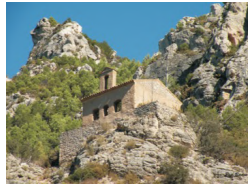
Les ermites de Cardó



Monestir de Sant Hilarió



E. de Nostra Senyora del Carme



E. de Santa Agnès



E. de Sant Elies o Sta. Maria del Borboll



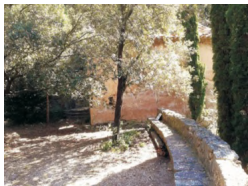
E. de Santa Teresa



E. de l'Àngel Custodi



E. de Sant Josep



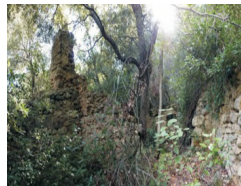
E. de Sant Roc



E. de Sant Joan Baptista



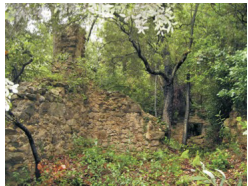
E. de Sant Onofre o de l'Agulla



E. de Sant Jeroni



E. de Santa Anna



E. cremada o de Sant Bernat



E. de Sant Simeó o de la Columna



E. de la Santíssima Trinitat

CARDÓ, LA VALL AMAGADA

Àmbit MUNTANYA

1



Quadern de treball
Cicle Mitjà de Primària

CAMP D'APRENTATGE DEL DELTA DE L'EBRE



Parla la font de Rasquera

Rasquera és un dels pobles que es troba al peu de la Serra de Cardó, i el lloc des d'on començarem la nostra aventura.

Per agafar forces, beurem a la font del poble i escoltarem les històries de la gent que va viure a la vall de Cardó.



La Serra de Cardó, que esteu a punt de visitar, és un lloc força desconegut. Com que sempre ha estat un lloc de difícil accés, no es va habitar fins al s. XVII, fa uns 300 anys, que s'hi van instal·lar els frares de l'orde dels Carmelites Descalços. Val a dir, però, que sempre ha estat una vall molt estimada pels pastors, per les seues bones pastures. I de segur que no sabeu qui més la visitava. Us en donaré una pista: algú que volia amagar-se després de robar carruatges pel camí de Fullola. Sabeu a qui em refereixo? I tant que sí! Als bandolers! Ells eren els que coneixien millor que ningú els senders cap a Cardó. On devien amagar-se?

Reprenem el fil dels frares per dir-vos que van aixecar un monestir i van construir 11 ermites. La primera ermita va ser una cova i quina casualitat que van ficar-les al costat de fonts naturals.

Conten que entre frares i pastors hi havia disputes per les pastures i l'ús de les fonts, tant és així que, de vegades, la manera de resoldre-les era un incendi provocat pels mateixos pastors. Com costa posar-se d'acord amb el veí!

Els frares van abandonar la Vall en ser perseguits durant les Guerres Carlines del s. XIX i uns anys després el que havia estat monestir es convertí en un balneari. Dels resos es va passar als banys. De tindre cura de l'esperit es va passar a la cura corporal. Com canvien les coses, veritat?

Qui volia visitar el balneari, de primer, només podia pujar pel camí de Tivenys, a cavall. Us ho imagineu? En obrir-se la nova carretera per Rasquera ja es podia accedir amb carro i amb cotxe, i amb autocar, com nosaltres farem, quin luxe!

La Vall de Cardó sempre ha tingut moltes fonts. Que us sembla si abans d'emprendre el camí cap a Cardó fem un traguinyol d'aigua de la font de Rasquera?

Diuen alguns que l'aigua duu la memòria d'històries passades i que, quan la beuen, senten les veus de fra Pablo o de la Carme, una dona del poble de Rasquera que va treballar al Balneari. Sigue com sigue, aquesta Vall de Cardó guarda secrets en el seu interior, secrets que descobrireu més endavant. Però això són figures d'un altre paner.

El bosc mediterrani



Ginebre rojal o bord (*Juniperus oxycedrus*)



Alzina (*Quercus ilex*)



Llentiscler o mata (*Pistacia lentiscus*)



Heura (*Hedera helix*)



Arboç (*Arbutus unedo*)

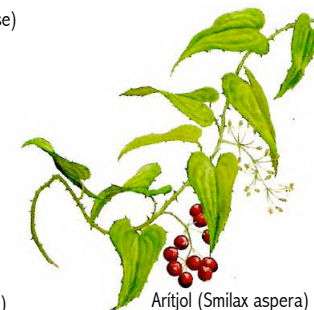
Auró o blada (*Acer opalus ssp. granatense*)



Galzeran (*Ruscus aculeatus*)



Lledoner (*Celtis australis*)



Aritjol (*Smilax aspera*)



Rogeta o apegalosa (*Rubia peregrina*)



Romer (*Rosmarinus officinalis*)








Esbarzer o romeguera (*Rubus ulmifolius*)

El camí del silenci



Caminant en silenci pots descobrir tot un món màgic en el qual viuen els animals del bosc

He escoltat 	
He vist 	
He olorat 	
He tocat 	
He sentit 	

Els personatges de la Vall

Imatges: <http://www.disfrazmania.com>

Pastors

Els pastors dels pobles veïns pujaven a pasturar les raberes de cabres i ovelles. Els prats de Cardó tenien fama guanyada per l'abundor d'herba fresca i l'abundància d'aigua.

Però com en tot, de vegades hi havia disputes amb els monjos, que deien que eren els amos. La qüestió és que, de tant en tant, es produïen incendis intencionats. I és que posar-se d'acord costa, veritat?



Bandolers

Sóc un dels bandolers que s'amagaven a la vall de Cardó. Érem dels pocs que coneixíem la manera d'entrar-hi i els molts amagatalls de coves i baumes que hi havia.

Després de robar els carruatges que anaven per l'antic camí de Fullola, fèiem cap aquí. Era un lloc segur.



Frares

Al tranquil bosc deshabitat de la vall de Cardó hi havia un abat de l'orde dels Carmelites Descalços anomenat Fra Pablo de Cristo. Va viure a la cova que després va ser l'ermita de la Columna.

S'alimentava de pa d'herbes i de pa de ceba i bevia l'aigua del manantial de vora la cova.



Banyistes

Arribar al balneari de Cardó no era gens fàcil. De primer havies d'agafar el carruatge de Tortosa fins a Tivenys, i des d'allà continuar a cavall.

En fer la carretera, s'havia d'entrar per Rasquera. Conten que, com només hi havia un telèfon que comunicava amb Tortosa, per a saber quants clients s'esperaven a Móra, hi enviaven un colom missatger



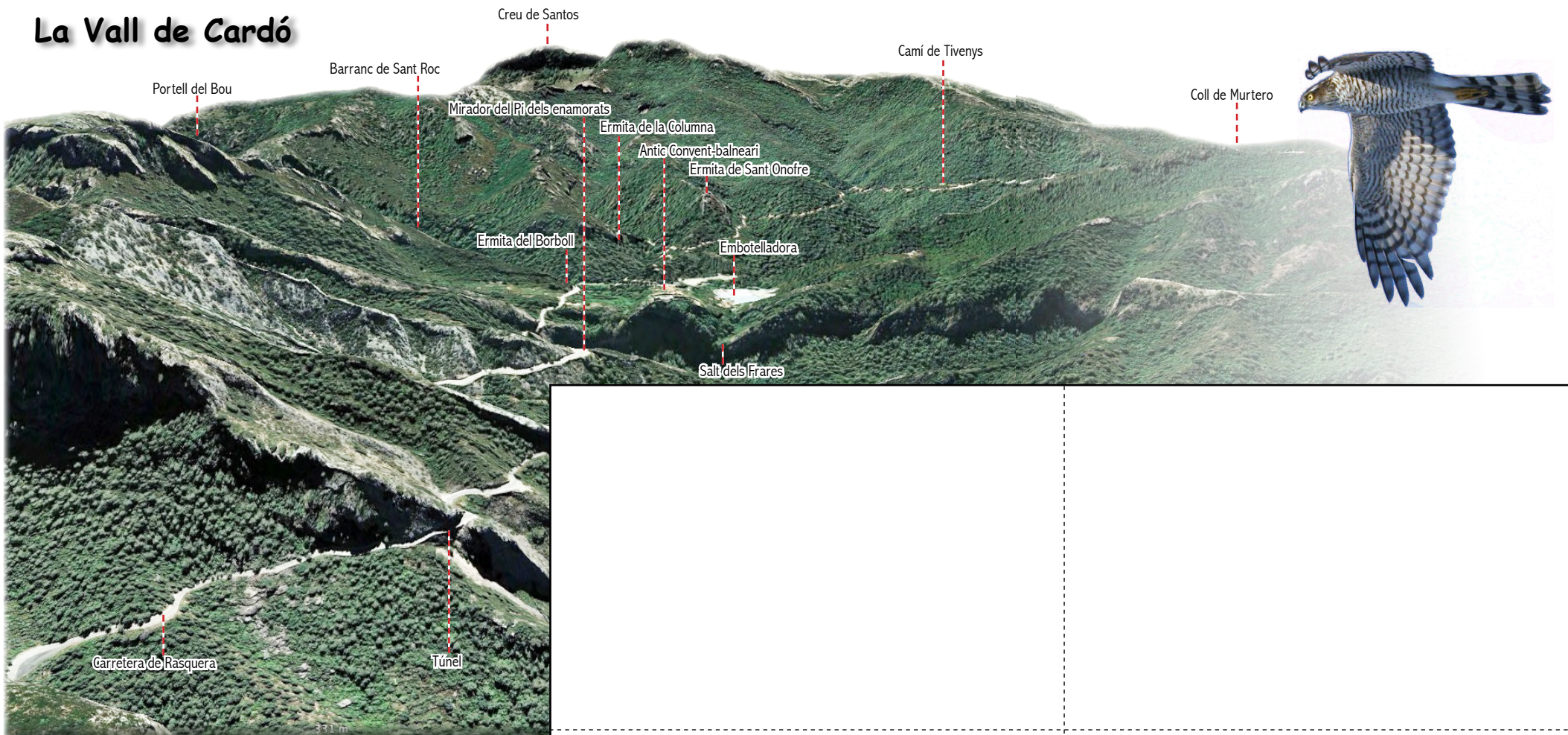
Excursionistes


Els excursionistes, com nosaltres quan venim a Cardó, hem de dur la cantimplora plena d'aigua des de casa. Algun misteri fa que les fonts estiguen eixutes.

Molts dels excursionistes diuen que experimenten aquí una sensació de pau i tranquil·litat i que els boscos d'alzines no tenen res a envejar als del Port. Quan a Tortosa hi havia pont de barques, la fusta es treia de Cardó.



La Vall de Cardó



 Fes un dibuix de l'antic convent i balneari de Cardó, amb el paisatge que l'envolta
